

Млади у Србији змеђу Запада Русије

к 70 одсто младих у Србији као мо-
л по којем би изграђивали државу
Србију изабрало је „западни модел“,
7 одсто њих Русију, показало је ис-
аживање ЦЕАС-ИПСОС о перцеп-
јама и преференцијама младих Ср-
је о САД, ЕУ и Русији.

У животним изборима младих (18
35 година) „западне земље“ (ЕУ и
САД) доминирају у области забаве и
културе, избора земаља у којима би
стали, у којима би се школовали и
радили, као и у избору земље у којој
би живели (у коју би се иселили). Ка-
је у питању модел земље по коме би
изграђивали Србију, од 70 посто оних
ји су се определили за „западну ва-
јанту“, 59 процената је наклони-
ЕУ, а остатак САД.

Ипак, упркос доминантно позитив-
јем односу према „западним“ моде-
ма живота, испитаници су исказали
зативна очекивања од хипотетич-
г савеза са Русијом.

Присуство руских војних база у Ср-
ји подржава њих 57 одсто, а спољ-
политику Москве подржава 64 од-
о младих.

Већина верује да би савез са Ру-
јом унапредио могућности запо-
вања, путовања и школовања,
азак страних инвестиција, поли-
чку стабилност у земљи и регио-
па чак и демократизацију земље
лику о Србији у свету“, наводи се
гудији.

Бог свега овога, додаје се, не изне-
јује што се априла ове године, по-
раживању ЦЕСИД-а, чак 71,6 од-
испитаника у Србији сматра да за
цу земљу није добар улазак у ЕУ и
ТО, док више од 55 одсто анкетни-
х каже да Србија треба да се др-
Русије.

Р. Д.

Медијски вештак подржава „копи-пејст“ новинарство

„Политика“ је на челу
листе медија чији
текстови без дозволе и
потписа аутора заврше у
садржају других редакција

Фоторепортер који, на пример, ове-
ковечи кифлу у пекари радећи за
неку редакцију, од те фотографије ка-
сније може да заради новац довољан
да покрије трошкове ексклузивног ле-
товања. Потребно му је само пет го-
дина стрпљења. Толико по закону ре-
дакција задржава власничка права
над фотографијом. Након тог пери-
ода, фоторепортер може да потражи
медије који га нису потписали или су,
не дај боже, „кроповањем“ наруши-
ли фотографско-пекарско дело. Уз по-
моћ адвоката, већ специјализованих
за овакве случајеве, обраћа се суду, чи-
је судије, неспецијализоване за исте,
само разрезају висину казне. Јер, има-
гинарна новинска фотографија кифле
с почетка текста је по закону ауторско
дело исто колико и слика Саве Шума-
новића, скулптура Ивана Мештрови-
ћа, филм Емира Кустурице...

Писци Закона о ауторским и ср-
одним правима приредили су ноћне
море редакцијама. Чињеница што
уредно плаћају услуге фото сервиса
није гарант да се неће наћи на суду,
па уредници морају да проверавају
и колико су фотографије старе. Зако-
нодавци су фотографију ставили у по-
влашћен положај у односу на текст,
јер нису предвидели заштиту за нови-
наре као ауторе ексклузивних интер-
вјуа, истраживачких чланака, ратних
репортажа... Оно што важи за фото-
графију не важи и за текст!

Због чињенице да је медиј који не-
гују анализе и коментаре, којих није

Фото Танјуг/Г. Валич

”
Борђе
Вукадиновић

Подржавам акцију
да се заштити ауторско
дело и интелектуална
својина. Али, мислим
да не би ни за кога било
добро да се претера као
у случају фотографија

баш доста, „Политика“ је на челу оних
чији се текстови без дозволе и потпи-
са аутора нађу у садржајима других
редакција. Томе је нарочито допри-
нела поплава портала који „живе“ ис-
кључиво од крађе туђих текстова. Та-
кви медији су јефтине за одржавање
– њихове редакције често чини само
један човек. Без обзира на бројно ста-
ње редакције и чињеницу да немају
сопствене текстове, могу да учеству-
ју на конкурсима за пројектно суфи-
нансирање медија. Услов је само да
постоје у регистру АПР-а.

Генерални секретар Удружења нови-
нара Србије (УНС) Нино Брајовић упо-
зорава да су и портали из унутрашњо-
сти жртве крађе националних медија.

– Чак и велике београдске редакци-

Вукадиновић: У „Политици“ никада
нисам имао проблема са цензуром

Колумне које Борђе Вукадиновић пише за наш лист често на сајту НСПМ
буду објављене уз информацију да је „краћа верзија објављена у ‘Полити-
ци’“. На нашу констатацију да на тај начин читаоцима шаље поруку да га
уредништво нашег листа цензурише, каже:

– Ви сте у праву, али већ сам објашњавао да сам у „Политици“ ограничен
једино простором и роком. Никада нисам имао проблема са цензуром у
„Политици“, иако су се, откако пишем за тај лист, променила четири глав-
на и одговорна уредника.

је без дозволе преузимају текстове од
портала из Србије. Таблоиди, углав-
ном када је реч о дешавањима из цр-
не хронике, штампају те текстове, а
да при том не потпишу ни аутора ни
редакцију – каже Брајовић.

Штампане медије посебно мучи ка-
да њихови текстови освану на сајто-
вима конкуренције пре него што су га
пустили у своје онлајн издање. У најбо-
љем случају дешава се да на интернету
појаве истовремено. Због тога је „По-
литика“ послала опомену пред тужбу
главном и одговорном уреднику „Нове
српске политичке мисли“ Борђу Вука-
диновићу, иначе свом колумнисти.

– Подразумевао сам да са блиским
медијима или ауторима постоји пре-
ћутна сагласност о преузимању, али се
слажем да то треба формализовати. По-
државам акцију да се заштити ауторско
дело и интелектуална својина. Не би ни
за кога било добро да се претера као у
случају фотографија. Признајем да сам
једним делом саучесник у тој прашуми,
али сам и жртва. Многе своје текстове
сам налазио у медијима за које нисам
ни знао да постоје, толико измењене да
сам их једва препознао. Увођењем ре-
да као аутор имао бих користи, а као
уредник не би био много на штети јер
НСПМ има сопствену продукцију – ка-
же Вукадиновић.

Пре годину дана наш лист се обра-
тио Савету за штампу јер је „Блиц“
посетиоцима сајта представио као
своје текстове чији су аутори заправо
новинари „Политике“. Због тога, али
и зато што ти текстови по форми ни-
су припадали дневним информација-
ма, већ су изразито ауторски и анали-
тички, чланови Савета гласали су да
је новинарски кодекс прекршен.

Међутим, исход гласања и распра-
ве на последњој седници оставио је
утисак да су чланови Савета проме-
нили став о плагирању. „Курир“ ни-
је кажњен због преузимања података
са портала „Пиштаљка“ о наглом бо-
гаћењу Дејана Матића, некадашњег
шофера премијера Александра Вучи-
ћа, а потом председника СО Земун.
Иако је „Пиштаљка“ текст објавили у
марту 2015, „Курир“ их је тек недавно
објавио, прећуткујући извор. Новина-
ри истраживачи „Пиштаљке“ месеци-
ма су откривали ексклузивне податке
које је овај таблоид лажно представио
као резултате свог рада. Не само да ни-
су кажњени, већ је новинарка „Време-
на“ Тамара Скроза признала: „Немам
ја ту проблем са плагирањем“.

Исто је размишљао и Златко Чобо-
вић, иначе судски вештак за ауторска
права. Једини у области медија.

Вишња Аранђеловић